मा.सर्वोच्च न्यायालयाने स्थापन केलेल्या रस्ते सुरक्षा समितीच्या निर्देशांची अंमलबजावणी करणेबाबत रस्ता सुरक्षा कक्ष (Road Safety Cell) गठीत करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन सार्वजनिक बांधकाम विभाग शासन परिपत्रक क्रमांक :- संकिर्ण २०१७/ प्र.क्र.१८/ रा.म.२

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२. दिनांक :- २८ फेब्रुवारी, २०१७

प्रस्तावना:-

देशातील अपघात संख्येवर नियंत्रण आणण्यासाठी मा.सर्वोच्च न्यायालयाने निवृत्त न्यायमूर्ती राधाकृष्णन यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती स्थापन केली असून सदर समितीकडून रस्ता सुरक्षा विषयक उपाययोजना राबविणेबाबत निर्देश दिले जातात. सदर रस्ता सुरक्षा समितीमार्फत राज्य शासनाकडून रस्ते सुरक्षा विषयक केलेल्या उपाययोजनांचा नियतकालीक आढावा घेण्यात येतो. ही बाब विचारात घेता सार्वजनिक बांधकाम विभागामध्ये रस्ते सुरक्षा विषयक कामकाज प्रभावी व गतिमान होणेकरीता दि.०१ एप्रिल, २०१७ पासून खालीलप्रमाणे कार्यवाही करण्याच्या सूचना निर्गमित करण्यात येत आहेत.

परिपत्रक :-

- 9. रस्ते सुरक्षा विषयक कामकाज प्रभावी व गतिमान होणेकरीता सार्वजनिक बांधकाम विभागामध्ये मंत्रालयीन स्तरावर मुख्य अभियंता व सहसचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली " रस्ते सुरक्षा कक्ष (Road Safety Cell)" गठीत करण्यात येत आहे. सदर कक्षामध्ये उप सचिव(रस्ते), उप सचिव (रा.म.)यांची सदस्य व अवर सचिव (रा.म.) यांची सदस्य सचिव म्हणून नेमणूक करण्यात येत आहे. सदरील रस्ते सुरक्षा कक्षाची कार्यकक्षा खालीलप्रमाणे राहील.
  - क) सा.बां.विभागाच्या अखत्यारीत असलेल्या राज्यमार्ग व प्रमुख जिल्हा मार्गावर होणा-या प्राणांतिक अपघातांची प्रत्येक वर्षी ३१ मे अखेरची आकडेवारी क्षेत्रिय मुख्य अभियंता यांचेकडून जिल्हा व रस्तानिहाय प्राप्त करुन घेऊन केंद्रीय रस्ते वाहतूक व महामार्ग मंत्रालयाच्या व्याख्येनुसार अपघात स्थळांचे (Black Spot) वर्गीकरण करुन प्रत्येक ऑगस्ट अखेर प्राथम्य यादी तयार करणे.
  - ख) रस्ते सुरक्षाविषयक कामांची वर्गवारी निश्चित करुन त्याबाबत क्षेत्रिय कार्यालयास माहिती देणे.
  - ग) सा.बां.विभागाच्या योजनेतर नियतव्ययापैकी ५ टक्के रक्कम ही रस्ते सुरक्षाविषयक कामांना राखीव ठेवण्यात येत असल्याने सदरील तरतुदीमधून उपरोक्त परिच्छेदात नमूद अपघातस्थळे (Black spot) सुधारणेसाठी तात्पुरती व कायमस्वरुपी उपाययोजनेसाठी क्षेत्रियस्तरावरुन प्रस्ताव प्राप्त झाल्यानंतर त्यांना जॉब क्र. / मंजुरी देणे.

- घ) क्षेत्रिय अभियंते यांना रस्ते सुरक्षाविषयक प्रशिक्षणासाठी विविध संस्थाकडे पाठवावेत.
- ङ) सा.बां.विभागामध्ये रस्ते सुरक्षा विषयक करण्यात येत असलेल्या उपाययोजनांचा सर्व मुख्य अभियंता यांचे समवेत त्रैमासिक आढावा घेणे.
- च) सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्देशानुसार स्थापन केलेल्या रस्ते सुरक्षा समितीच्या बैठकींना उपस्थित राहून त्यांच्या निर्देशानुसार सा.बां.विभागामध्ये क्षेत्रिय कार्यालयांकडून कार्यवाही करुन घेणे.
- २. रस्ते सुरक्षाविषयक कामकाजासाठी प्रादेशिक स्तरावर मुख्य अभियंता यांचे अध्यक्षतेखाली रस्ते सुरक्षा गट गठीत करण्यात येत आहे. सदरील गटामध्ये सर्व अधीक्षक अभियंता, प्रत्येक सा.बां.मंडळातील एक कार्यकारी अभियंता हे सदस्य व मुख्य अभियंता यांचे कार्यालयातील सहायक मुख्य अभियंता (रस्ते) हे सदस्य सचिव म्हणून काम पाहतील. सदरील रस्ते सुरक्षा कक्षाची कार्यकक्षा खालीलप्रमाणे राहील.
  - क) मंत्रालयीन स्तरावरील रस्ते सुरक्षा समितीने दिलेल्या मार्गदर्शक सुचनांप्रमाणे सा.बां.विभागाच्या अखत्यारीत असलेल्या राज्यमार्ग व प्रमुख जिल्हा मार्गावर होणा-या प्राणांतिक अपघातांची प्रत्येक वर्षी ३१ मे अखेरची जिल्हा व रस्तानिहाय आकडेवारी समन्वय कार्यकारी अभियंता यांचेकडून प्राप्त करुन घेऊन अपघात स्थळांचे (Black Spot) वर्गीकरण करुन जुलै अखेर प्राथम्य यादी शासनास सादर करणे.
  - ख) सा.बां.विभागाच्या योजनेतर नियतव्ययापैकी ५ टक्के रक्कम ही रस्ते सुरक्षाविषयक कामांना राखीव ठेवण्यात येत असल्याने सदरील तरतुदीमधून उपरोक्त परिच्छेदात नमूद अपघातस्थळे (Black Spot) सुधारणेसाठी तात्पुरती व कायमस्वरुपी उपाययोजनेसाठी मंडळनिहाय प्राप्त प्रस्ताव करुन घेऊन त्यांना जॉब क्र. / मंजुरीसाठी सप्टेंबर अखेर शासनास सादर करणे. प्रत्येक सा.बां. मंडळातील एका कार्यकारी अभियंत्याकडे त्या मंडळातील अपघातस्थळे सुधारणेची सर्व कामे सोपवून त्यांना जबाबदारी सोपविणे.
  - ग) प्रादेशिक विभागातील सर्व क्षेत्रिय अभियंते यांना प्रत्येकी किमान एक रस्ते सुरक्षाविषयक प्रशिक्षण देण्याचे उद्दिष्ट ठेवावे. तसेच प्रशिक्षण घेतलेल्या अधिका-यांना शाखा अभियंता दर्जाच्या अधिका-यांना रस्ते सुरक्षाविषयक प्रशिक्षण आयोजित करुन प्रशिक्षण घेतलेल्या अधिका-यांची संवर्गनिहाय मे अखेरची आकडेवारी शासनास जुलै अखेर सादर करावी.
  - घ) सा.बां.विभागामध्ये रस्ते सुरक्षा विषयक करण्यात येत असलेल्या उपाययोजनांचा सर्व अधीक्षक अभियंता यांचे समवेत त्रैमासिक आढावा बैठक घेणे व त्याचा अहवाल शासनास सादर करणे.
  - ङ) मंत्रालयीन स्तरावर रस्ते सुरक्षा समितीच्या बैठकींना उपस्थित राहून त्यांच्या निर्देशानुसार सा.बां.विभागांतर्गत क्षेत्रिय कार्यालयांकडून कार्यवाही करुन घेणे.

- ३. सदर शासन परिपत्रक आंतर वित्तीय सल्लागार व उप सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांच्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.
- ४. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१७०३०११६५२०४३२१८ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(प्रदीप दळवी)

अवर सचिव(रा.म.), महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १. मा.मंत्री (सार्वजनिक बांधकाम) यांचे खाजगी सचिव.
- २. मा.राज्यमंत्री(सार्वजनिक बांधकाम) यांचे खाजगी सचिव.
- 3. प्रधान सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांचे स्वीय सहायक.
- ४. प्रधान सचिव, परिवहन विभाग यांचे स्वीय सहायक.
- ५. सचिव(रस्ते), सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांचे स्वीय सहायक.
- ६. सचिव(बांधकामे), सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांचे स्वीय सहायक.
- ७. परिवहन आयुक्त, परिवहन आयुक्त कार्यालय, प्रशासकीय इमारत, वांद्रे(पूर्व), मुंबई-५१.
- ८. मुख्य अभियंता व सह सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ९. सर्व मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग.
- १०.आंतर वित्तीय सल्लागार व उप सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ११.सर्व उप सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १२.सर्व अधीक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम मंडळ.
- १३.सर्व अवर सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १४.सर्व कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग.
- १५. सर्व कक्ष अधिकारी, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- **१६.**निवडनस्ती(रा.म.२).